

WAGENINGEN
UNIVERSITY & RESEARCH

Studiekeuze, studiefinanciering en ouderbetrokkenheid

2026/2027, Daniëlle Vogels

Je kind begeleiden bij studiekeuze:

**Let op (ook niet uitgesproken)
voorkeuren voor:**

- Studierichting
- Studieniveau
- Stad
- Moment van studiekeuze...

28% eerstejaars stopt belangrijkste redenen:

- Verwachting is niet uitgekomen (45%)
- Manier van onderwijs sloot niet aan (39%)
- Onvoldoende gemotiveerd (32%)
- Niet thuis voelen (29%)

Studievertraging kost geld

Bron: Tendrapport HO DUO 2026

Ideale oriëntatieplanning:

- Vóór het eindexamenjaar:
goed oriënteren op internet
eventueel naar een studiekeuzebeurs
open dagen bezoeken
- In eindexamenjaar of tussenjaar:
proefstuderen en meeloopdagen!

Vragen voor jou/jouw kind:

- Welke vakken heeft die studie in het eerste jaar?
- Welke keuzemogelijkheden krijg je daarna?
- Hoeveel contacturen en zelfstudie is nodig?
- Op welke manier wordt die studie gegeven?
- Hoeveel eerstejaars zijn er?
- Hoe zit het met bindend studieadvies?
- Wat weet je van beroepsmogelijkheden en baankansen?

Tips om te verdiepen en vergelijken!

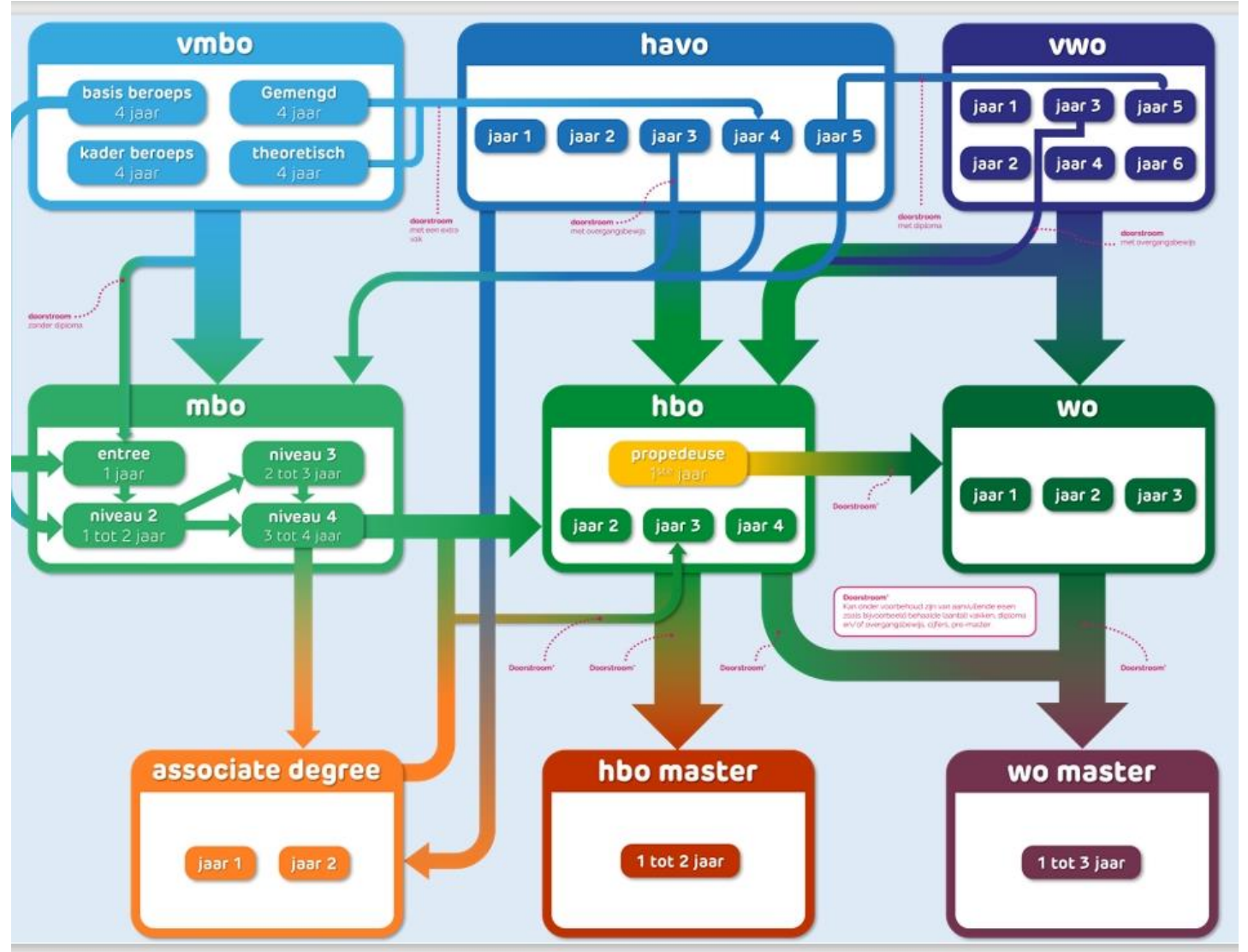
Welke manier van studeren past het best?

- Mbo-opleidingen
(2 leerwegen)
- Associate degree
- Hbo/Universiteit
(voltijd/deeltijd/duaal)

Baankansen!?

Overstap na propedeuse?

Kijk naar studiefinanciering!

Hoe ontdekken wat je wilt?

- Nadenken en praten over ervaringen
- Systematisch studies wegstrepen
- ChatGPT om advies vragen?

[Home](#) > [Actueel](#) >

AP waarschuwt: chatbots geven vertekend stemadvies

21 oktober 2025 Thema's: [Coördinatie toezicht algoritmes & AI](#), [AI-verordening](#), [Verkiezingen](#)

Steeds meer kiezers gebruiken AI-chatbots om te bepalen op welke partij zij gaan stemmen bij de Tweede Kamerverkiezingen van 29 oktober. Maar deze adviezen zijn onbetrouwbaar en duidelijk gekleurd. Dat blijkt uit onderzoek van de Autoriteit Persoonsgegevens (AP).

De AP vergeleek 4 bekende chatbots met de online stemhulpes Kieskompas en StemWijzer. Uit het onderzoek blijkt dat de chatbots opvallend vaak op dezelfde 2 partijen uitkomen, ongeacht de vraag of opdracht van de gebruiker. In ruim 56% van de gevallen staat de PVV of GroenLinks-PvdA bovenaan. Bij één chatbot is dat zelfs in meer dan 80% van de gevallen zo.

Andere partijen, zoals D66, SP, VVD of PvdD, komen veel minder vaak als eerste keuze naar voren. Sommige partijen, zoals BBB, CDA, SGP of DENK, zelfs bijna nooit. Ook niet wanneer de input van de gebruiker precies overeenkomt met de standpunten van een van deze partijen.

Kiezers worden ongemerkt gestuurd

Marianne Verdien, voorzitter van de AP: Chatbots lijken soms keuzes voor de stemmer te sturen.

PUBLICATIES

[↓ RAN special: AI-chatbots en](#)

[PDF, 988 kB](#)

Studiekeuze organisatie Qompas:

'De taak die dan voor de decaan is weggelegd is om te expliciteren dat een tool zoals ChatGPT geen studiekeuze-expert is...'

Gratis online studiekeuzetraject

1. Online makkelijk en goed breed oriënteren
2. Verdiepen in inhoud en opzet van opleidingen
3. Kijken naar beroepen en baankansen
4. Studies vergelijken
5. Deelnemen aan meeloopdagen/proefstuderen
6. Studiemotivatie en tussenjaar checken
7. De knoop doorhakken

Een tussenjaar?

- Risico's en kansen!
- Wat kost een tussenjaar?
- 10 maart webinar Twijfels over studiekeuze en tussenjaar
- 2 juli Tussenjaarbeurs en workshop Tussenjaarplan

Op kamers!?

- Wat kost een studentenkamer?
- Hoe vind je een kamer?
- Te weinig geld of nog niet zelfstandig genoeg?
Misschien eerst een tussenjaar?

Inschrijfprocedure:

- Maximaal 4 studies, waarvan 2 met numerus fixus
- Studies met numerus fixus: voor 15 januari
- Overige studies: vóór 1 mei
- Mbo: vóór 1 april

Hulp bij de studie:

- Studieadviseur/studieloopbaangebeleider
- Studentendecaan zorgt voor extra regelingen

Studiefinanciering vanaf sept 2026

Per maand	Thuiswonend	Uitwonend
Basisbeurs	€ 130,21	€ 324,25
Aanvullende beurs (afhankelijk van inkomen ouders)	€ 491,08 (max)	€ 491,08 (max)
Lening	€ 315,17	€ 315,17
Collegegeld-krediet	€ 224,50	€ 224,50
Totaal	€ 1160,96	€ 1355,27

Gratis thema-webinars voor ouders en studiekiezers:

- 20 januari: Studiekeuze, AI en baankansen
- 10 februari: Studiekosten en –financiering
- 10 maart: Twijfels over studiekeuze en tussenjaar

[Klik hier voor info en inschrijven](#)

Gratis workshop Keuzeplan

- Leerlingen 4/5 havo en 5/6 vwo en ouders/verzorgers
- Vrijdag 6 nov 17.00 uur
- Zaterdag 7 nov 14.00 uur bij open dag Wageningen University

[Klik hier voor meer info](#)

Meer info voor ouders en studiekiezers:

- [Blog Studiekeuzekind](#)
- [Facebookgroep 'Ouders en studie'](#)
- [Nieuwsbrief \(4x per jaar\)](#)

Vragen? Mail danielle.vogels@wur.nl

